

JŪRMALAS MEŽMALAS PAMATSKOLA

Rūpniecības iela 13, Jūrmala, LV-2016 Reģ. Nr. 2912903508

tālr.67739651,28374899 e-pasts:mezmalaspsk@edu.jurmala.lv

Jūrmalā

01.09.2022.

Nr.1.1-3/9

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Kārtība par rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo

*Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72. panta pirmās daļas 2.punktu
Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumu Nr.1338
„Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo
drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 6.5. apakšpunktu*

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Kārtības par Jūrmalas Mežmalas pamatskolas (turpmāk - izglītības iestāde) vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – kārtība) mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.
- 1.2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem. Kārtībā arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī preventijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi.
- 1.3. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008.gada 8.oktobra metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitutionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo.
- 1.4. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvis izglītības iestādes darbinieks ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt bērna turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Ar konfliktu izmeklēšanu skolā saistītie dokumenti glabājas pie skolas sociālā pedagoga.
- 1.5. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
- 1.6. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.

- 1.7. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

2. **Konflikti starp izglītojamajiem**

- 2.1. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
 - 2.1.1. Jebkurš darbinieks, kurš konstatējis konfliktu starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, nekavējoties ziņo klases audzinātājam vai izglītības iestādes sociālajam pedagogam, vai vadītājam par konstatēto konflikta situāciju.
 - 2.1.2. Izvērtējot situāciju, klases audzinātājs, izglītības iestādes sociālais pedagogs vai vadītājs telefoniski informē par situāciju izglītojamā vecākus.
 - 2.1.3. Klases audzinātājs veic ierakstu klases E-žurnālā par notikušo konfliktu, izvērtējot situāciju, izglītības iestādes sociālais pedagogs vai vadītājs ar izglītojamā vecākiem tiek klātienē:
 - 2.1.4. Izvērtējot konfliktsituāciju, izglītības iestādes vadītājs var lūgt izglītojamā vecākus ar izglītojamo konkrētajā dienā veikt audzinošas pārrunas vai izmantot skolas psihologa vai cita atbalsta personāla palīdzību.
 - 2.1.5. Ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu izglītības iestādes vadītājam, tālāk izglītības iestādes vadītājam lemjot par sociālā pedagoga, psihologa, skolas medmāsu vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai.
 - 2.1.6. Pamatojoties uz klases audzinātāja rakstisko iesniegumu, izglītības iestādes vadītājs aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.
 - 2.1.7. Ja izglītojamā vecāki atsakās risināt konfliktsituāciju, ignorē klases audzinātāju un skolas administrāciju, vai arī izglītojamā uzvedība neuzlabojas, skolas administrācija informē pašvaldības institūcijas (Jūrmalas valstspilsētas pārvaldi, Bāriņtiesu, pašvaldības policiju u.c.) atbilstoši situācijas nepieciešamībai.

3. **Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku**

- 3.1. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:
 - 3.1.1. Pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes vadītāja ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu.
 - 3.1.2. Izglītības iestādes vadītājs sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās.
 - 3.1.3. Izglītības iestādes vadītājs organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

4. **Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamo informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:**

- 4.1. Izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā.
- 4.2. Ja vecāki ar pedagogu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:
 - 4.2.1. Izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai.

- 4.2.2. Izglītības iestāde pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam.
- 4.2.3. Izglītības iestāde uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz 1 pedagogu pārstāvis un 1 atbalsta darbinieks.
- 4.2.4. Tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta.
- 4.2.5. Pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes vadītājam ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme, rājiens) vai atstādināt darbinieku no darba.
- 4.2.6. Ja netiek konstatēta pedagoga vai darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde sagatavo motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

5. Jūrmalas Mežmalas pamatskolas rīcība, ja tiek konstatēta vardarbība pret izglītojamo

5.1. Mācību priekšmeta skolotāja rīcība:

- izvērtē situāciju, apstākļu noskaidrošana;
- saruna ar izglītojamo;
- ziņojums klases audzinātājam un sociālajam pedagogam, vai skolas medmāsai, atsevišķos gadījumos skolas administrācijai.

5.2. Klases audzinātājs darbā ar klasi vai skolēnu individuāli vardarbības novēršanā veic šādas darbības:

- saruna ar izglītojamo;
- lietas apstākļu noskaidrošana;
- skolēna paskaidrojums;
- vienošanās ar skolēnu;
- vecāku informēšana par notikušo situāciju;
- ja situācija ir nopietna un to nevar atrisināt bez vecākiem, tad tiek izsaukti vecāki uz skolu un iesaistīts sociālais pedagogs.

5.3. Sociālais pedagogs darbā ar vardarbībā cietušiem un vardarbību provocējošiem izglītojamajiem izmanto šādas darba formas:

- saruna ar izglītojamo, vecākiem, skolotāju,
- lietas apstākļu noskaidrošana, problēmas definēšana,
- skolēna uzvedības novērtēšana,
- antisociālas uzvedības riska, morāles normu, likuma normu izskaidrošana,
- personisko resursu meklēšana,
- iedrošināšana,
- intervija,
- diskusija,
- paskaidrojums no bērna(skolā),
- sarunas protokols,
- novērošana.

5.4. Skolas medmāsas rīcība:

- sniegt pirmo medicīnisko palīdzību;
- izvērtēt nepieciešamību neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšanai, citu medicīnas darbinieku, ģimenes ārsta piesaistei;
- par konstatētajiem vardarbības gadījumiem informēt klases/grupas audzinātāju, sociālo pedagogu, cietušā vecākus un administrāciju;
- piedalīties klašu stundās, klašu sapulcēs un sniegt izskaidrojošu informāciju par medicīniska rakstura sekām vardarbībā iesaistītajiem izglītojamajiem, sniegt konsultācijas atbilstoši nepieciešamībai.

5.5. Psihologa rīcība:

- psiholoģiskais vardarbības situācijas izvērtējums pēc klases audzinātāja, sociālā pedagoga, skolas administrācijas pieprasījuma;
- psihoemocionālais darbs ar vardarbības situācijā iesaistītajiem;
- citu speciālistu (ģimenes ārsta, psihiatra, neirologa u.c.) ieteikšana darbā ar vardarbības situācijā iesaistītajiem pēc nepieciešamības.

5.6 Administrācijas rīcība:

- saruna ar vardarbībā iesaistītajiem skolēniem, to vecākiem, skolotājiem vai skolas darbiniekiem;
- iepazīšanās ar lietas apstākļiem;
- sarunas protokols;
- par iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumiem piemērot sodus: piezīmi, brīdinājumu, rājienu.

5.7. Nepieciešamības gadījumā vēršanās pie citām bērnu tiesību pārstāvošām instancēm.

Direktore

A. Zubkovska